

Indiener: Martine Tenhagen en Patricia Oostendarp, CDA Berkelland

Datum indiening vraag: 12-6-2023

Datum verzending antwoord: 20-06-2023

Commissievergadering van: 20-6-2023

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: Verantwoordingsrapportage Sociaal Domein 2022

Wat ons opvalt aan de verantwoordingsrapportage Sociaal Domein 2022 is dat het een rapportage is met veel harde informatie. Harde informatie bestaande uit cijfers en bedragen, die we uiteraard nodig hebben voor onze monitoring. Er is bewust een keuze gemaakt om in deze rapportage geen toelichting meer te geven op projecten die bekostigd werden vanuit het uitvoeringsplan, toch een aantal vragen daarover. Daarnaast missen wij informatie over de centrale inkoop, met een korte vooruitblik naar de toekomst.

Vraag:

U geeft in uw verantwoordingsrapportage aan dat onderdelen uit het uitvoeringsplan in de begroting 2023 en verder vervolg krijgen in lijn met de besluiten die hierover door de raad zijn genomen. Over welke besluiten hebben we het dan? En hebben er dit jaar nog evaluaties plaats gevonden van de onderdelen uit het uitvoeringsplan?

Antwoord:

Over de inhoud van ons beleid verantwoorden we binnen de reguliere P&C-cyclus, net als de andere programma's binnen onze gemeente. De verantwoordingsrapportage is daarop een cijfermatige aanvulling. Bij nieuwe onderwerpen (zoals dit jaar bij armoede en cliënttevredenheid) geven we de eerste keer achtergrondinformatie om deze cijfers te kunnen duiden. De verantwoordingsrapportage is daarmee dus geen verantwoording over alle ontwikkelingen binnen ons beleid. De inhoudelijke vragen die u hier stelt, proberen we daarom op hoofdlijnen te beantwoorden.

Over de projecten uit het uitvoeringsprogramma die we op willen nemen in ons reguliere (dus structurele) beleid en waar kosten aan verbonden zijn, is afgesproken dat we deze ter besluitvorming voorleggen aan de gemeenteraad. Deze besluitvorming is gebaseerd op de evaluatie van het betreffende project. Deze heeft plaatsgevonden bij de verantwoordingsrapportages van eerdere jaren:

Verantwoordingsrapportage 2020:

- *POH Jeugd*
- *Berkellandwijzer*
- *Inhuis Steungezinnen*
- *Preventie Platform Jeugd*

Verantwoordingsrapportage 2021:

- Knooppunt Mantelzorg
- Platform Vrijwilligers
- Tool 'check waar je recht op hebt'.

Bij de verantwoordingsrapportage van 2022 is het uitvoeringsprogramma afgerond. De evaluatie maakt daarmee geen deel meer uit van de verantwoordingrapportage en er zijn met de verantwoordingsrapportage geen besluiten voorgelegd. Voor één project uit het uitvoeringsplan heeft de afweging nog niet plaatsgevonden, namelijk de dorpskamer. Daar geven we bij de volgende vraag een toelichting op.

Vraag:

In de evaluatie van de Dorpskamers bij de verantwoordingsrapportage van 2021 wordt aangegeven dat er nog geen goed beeld is van de Dorpskamers om een keuze te kunnen maken voor een structurele investering. Hoe is dat nu?

Antwoord (in te vullen door college):

De evaluatie van de dorpskamer is afgerond en wordt voor het zomerreces met een raadsvoorstel bij de raad neergelegd. Dit raadsvoorstel gaat over de voortzetting van de dorpskamer voor de duur van twee jaar. Er is nog onvoldoende beeld van de dorpskamers om al een keuze te maken over een structurele investering, omdat er nog geen duidelijkheid is over het budget dat we hieruit van het rijk verwachten.

Vraag:

De locatie van de Jimmy's in Eibergen is in februari 2022 van start gegaan. Hoe gaat het met deze locatie en met de andere locaties? Is er nog zicht op een Jimmy's in Ruurlo, zodat alle 4 grote kernen een dergelijke voorziening hebben? Hoeveel FTE jongerenwerkers hebben we op dit moment en lukt het hen nog, om naast de organisatie van de Jimmy's nog 'het veld' in te gaan?

Antwoord:

Het jongerenwerk en de Jimmy's locaties in Berkelland zijn volop in ontwikkeling. De Jimmy's locatie in Eibergen is, ruim een jaar na de opening, de drukstbezochte locatie binnen de gemeente Berkelland. Ongeveer 30 a 40 jongeren per week bezoeken deze locatie, waaronder een groep jongeren welke eerder overlast bezorgden in Eibergen. Sinds medio 2022 is er een daling in het aantal meldingen van jeugdoverlast, en zitten we relatief gezien (het aantal meldingen per 100.000 inwoners) weer op het nationale en regionale niveau. De pop-up Jimmy's locatie in Eibergen is een structurele locatie geworden, op dit moment wordt bekeken of er een andere locatie in Eibergen is die meer aansluit bij aantal bezoekers en de activiteiten.

Het team jongerenwerkers doorloopt sinds enkele maanden een teamontwikkeling traject. De teamontwikkeling ondersteunt een verdere professionele en persoonlijke ontwikkeling van teamleden. Op dit moment is er 2,3 FTE (82 uren) aan jongerenwerk beschikbaar. Een belangrijk punt binnen het traject is inzicht krijgen in of de opdracht en huidige formatie van het jongerenwerk bij elkaar aansluiten. Naast de organisatie van de Jimmy's besteden de jongerenwerkers hun tijd met name aan het veldwerk.

Vanuit de jongeren in Ruurlo waar wij contact mee hebben, zijn ons geen signalen bekend naar de behoefte aan een Jimmy's locatie in Ruurlo, wel wordt er outreachend contact gelegd met de jongeren in hun eigen leefomgeving.

Vraag:

POH Jeugd, hoe gaat het daarmee? Zijn er al ontwikkelingen in Neede?

Antwoord:

*Er zijn drie POH-ers Jeugd (40 uur) en vier contactpersonen huisartsen (20 uur in totaal) werkzaam in huisartsenpraktijken binnen **alle** dorpskernen (waaronder Neede) van de gemeente Berkelland. De samenwerking tussen de huisartsen en de POH-er Jeugd / contactpersoon is in sommige kernen nog relatief pril, omdat deze nog niet lang geleden is gestart. Geconcludeerd kan worden dat we hiermee grote stappen zetten in de noodzakelijke verbinding tussen eerstelijns gezondheidszorg en het VMK team. Daarnaast is door de preventieve en laagdrempelige inzet van de POH Jeugd inzet van zwaardere zorg voorkomen. Zoals eerder gecommuniceerd, is dit cijfermatig lastig te beoordelen. Op casusniveau zien we deze verschillen echter wel. In het derde en vierde kwartaal van 2023 staan er evaluaties gepland met de huisartspraktijken om de samenwerking te optimaliseren.*

Vraag:

Hoe gaat het met onze VMK teams en de doorontwikkeling van VoorMekaar? Zijn er wachtlijsten en kunnen de medewerkers de grote hoeveelheid taken aan? Onderwerpen die vaak ter sprake zijn geweest in de raad.

Antwoord:

Het lukt gelukkig nog steeds om de vacatures in te vullen. Wel zien we dat de werkdruk hoog is, mede door de toename van complexe problematiek. Deze werkdruk en mogelijke oplossingen staan hoog op de agenda.

Wachttijd: Het duurt momenteel 6-8 weken voordat de inwoner wordt teruggebeld door een consulent. Deze informatie krijgt de inwoner te horen als hij telefonisch contact heeft met een medewerker van de toegang. In geval er sprake is van spoed (dit is de gezamenlijke beoordeling van de medewerker VMK en de inwoner) dan zal de wachttijd korter zijn. We zijn aan het onderzoeken hoe we de wachttijd kunnen inkorten, De medewerkers hebben inderdaad een veelheid aan taken, dat maakt enerzijds hun werk ook erg interessant, registratie schiet er dan in de waan van de dag als eerste bij in. Knelpunten zitten op dit

moment in de verplichting om ook bij indicaties voor onbepaalde tijd te evalueren (inhaalslag) en de gevolgen van de nieuwe inkoop (er zijn nog veel contacten met zorgaanbieders nodig).

Binnenkort zal de ontwikkelmanager met elke medewerker een “mooi werk gesprek” voeren. Naast de al gevoerde teamsessies kan op deze manier zicht gekregen worden op de ervaren werkdruk en de mogelijke oplossingsrichtingen.

Medewerkers van VMK hebben behoefte aan heldere afspraken en meer uniformiteit in hun team en tussen de teams. Daarom wordt er, waar nodig samen met de beleidsmedewerkers, gekeken naar een aanscherping van de werkprocessen om het werk effectiever in te richten. Deze worden vastgelegd in het digitale handboek (MyLex). Het gaat hier bijvoorbeeld over het toetsen van woningaanpassingen die duurder zijn dan 2500euro en het afgeven van huishoudelijke ondersteuning hoger dan 180 minuten per week (gemotiveerd afwijken van de norm is mogelijk, maar alleen na toetsing door collega's).

Vraag:

In maart 2021 hebben we het beleidskader Preventie vastgesteld. De monitoring hiervan is een vast onderdeel van de verantwoordingsrapportage Sociaal Domein. De indicatoren m.b.t. preventie vinden we terug in bijlage 1 'Indicatoren bij de maatschappelijke effecten'. In het beleidskader Preventie (hoofdstuk 4.3 Monitoring) is echter ook opgenomen dat we willen weten wat er goed gaat en waar het beter kan. Ook willen we weten wat er speelt in onze gemeente, de verschillende kernen en bij individuele inwoners. De effecten en resultaten van preventie. We missen dit onderdeel in de verantwoordingsrapportage. Kunt u ons hier meer inzicht in geven?

Antwoord:

Preventie is één van de uitgangspunten in ons beleid. We verantwoorden hierover binnen de reguliere verantwoordingscyclus (onder andere de jaarstukken) en de verantwoordingsrapportage. Op korte termijn is er over de effecten weinig te zeggen, zoals we in het beleidskader staat beschreven. We monitoren de effecten over een langere termijn.

Vraag:

Dit geldt eveneens voor de beleidsdoelstellingen Jeugd die we als raad opgesteld hebben. De indicatoren zien we terug in bijlage 1 'Indicatoren bij de maatschappelijke effecten', maar we missen een toelichting daarop in de verantwoordingsrapportage zelf. Hoe gaat het met onze jeugd? Wat gaat er goed en waar kan het beter?

Antwoord:

In de verantwoordingsrapportage hebben we inderdaad in afstemming met de gemeenteraad gekozen voor het bijhouden van kwantitatieve indicatoren (cijfers). We rapporteren nu niet de kwalitatieve gegevens (persoonlijke ervaringen).

Vraag:

Een belangrijke wijziging in het Sociaal Domein is de regionale inkoop Jeugdhulp en WMO, die vorig jaar is ingegaan. We missen dit onderdeel in de verantwoordingsrapportage. Hoe gaat het hiermee? We lezen elders over tariefstijgingen in de zorg, vanwege indexering en de stijging van loonkosten? Is bekend wat de financiële effecten hiervan zijn? En wat zijn uw verwachtingen m.b.t. de (nabije) toekomst?

Antwoord:

Op 1 juli 2023 loopt het eerste jaar van de inkoop af en daarnaast vinden momenteel de gesprekken plaats over de tariefswijzigingen per 1 juli. Daarom kunnen deze vragen nu nog niet beantwoorden. We willen op 31 augustus, het moment waarop er een informatiebijeenkomst georganiseerd wordt over de verantwoordingsrapportage, u ook van actuele informatie voorzien over de regionale aanbesteding. Onze inschatting als gemeente is dat we het eerste jaar van de inkoop met tevredenheid terug kunnen kijken op de warme overdracht en zorgcontinuïteit voor inwoners. Wel zien we dat we nog veel tijd bezig zijn met het oplossen van opstartproblemen en het maken van duidelijke afspraken.

In regionaal verband vindt er daarnaast voor het einde van het jaar een tussenevaluatie plaats over de aanbesteding. U wordt over de uitkomsten van de evaluatie geïnformeerd.

Vraag:

We doen een steeds groter beroep op onze (jonge) mantelzorgers. Heeft u inzicht hoe het met hen gaat, kunnen zij de zorg nog aan? Ondanks het grote beroep dat wij doen op mantelzorg, wordt er bijna 50% minder uitgegeven op de post 'Mantelzorgcompliment', kunt u dit toelichten?

Antwoord:

Bij de aanvraag voor de mantelzorgwaardering (voorheen mantelzorgcompliment) stellen wij een aantal vragen aan de mantelzorgers om inzicht te krijgen in hun situatie en de mate van belasting. Op basis daarvan is het beeld dat de meerderheid van de Berkellandse mantelzorgers de zorg (nog) goed aan kan. Waar mogelijk sprake is van (dreigende) overbelasting wordt pro-actief contact opgenomen.

Uit de post 'Mantelzorgcompliment' worden de kosten voor de mantelzorgwaardering en de activiteiten op de Dag van de Mantelzorg betaald. In 2022 hebben minder mantelzorgers dan begroot de mantelzorgwaardering aangevraagd. Ook waren de kosten voor de activiteiten lager dan begroot. We zetten daarom bewust in op het vinden en in contact komen met mantelzorgers.

Vraag:

Voor het jongerenwerk Jimmy's lezen wij dat er € 284.000 is begroot en dat de realisatie € 214.000 was. Kunt u dit verschil (€ 70.000) toelichten? Is deze post inclusief of exclusief loonkosten?

Antwoord:

Hieronder treft u een uittreksel van het grootboeknummer Jimmy's aan:

Jongerenwerk Jimmy's(K)

Omschrijving	Prim begroot	Wijziging	begroot	werkelijk	Bedrag Restant
Lasten	170.000	114.375	284.375	213.920	70.455
Bijdrage ink. overdracht Rijk	-	-114.375	-114.375	-47.250	-67.125
	170.000	-	170.000	166.670	3.330

Het budget voor Jimmy's is in 2022 (opgehoogd met NPO-middelen en met een subsidie maatschappelijke diensttijd (voor een bedrag van € 114.375). Dit zijn subsidies die wij van externe partijen hebben toegekend gekregen en die wij daarom ook aan baten geraamd hebben op het budget van Jimmy's . De taken die bij deze subsidies horen zijn voor een deel gerealiseerd. Het bijbehorende bedrag is ook als inkomst geregistreerd. Als we met zowel de inkomsten als uitgaven voor Jimmy's rekening houden is er sprake van een resultaat € 3.330. Wanneer je alleen naar de uitgaven en inkomsten apart kijkt is er sprake van:

Uitgaven: € 70.000 Voordelig (minder uitgegeven dan geraamd)

Inkomsten € 67.000 Nadelig (minder inkomsten dan geraamd)

Onder de uitgaven zijn inderdaad ook loonkosten verwerkt.

Vraag:

Op basis van de verantwoordingsrapportage vinden wij het lastig om een inzicht te krijgen in de kosten m.b.t. Inburgering, dit mede omdat de post 'Inburgering' op 3 plekken in de rapportage terugkomt. Ook kunnen wij de bedragen aan de hand van de toelichting onder punt F. niet herleiden. Kunt u ons daar meer inzicht in geven?

Antwoord:

Het volledige saldo op de activiteit inburgering bestaat uit een voordeel op de baten van € 1.885.000 en een voordeel op de lasten van € 393.000. Samen is het voordeel hierdoor op inburgering € 2.278.000 (zie ook de tabel op pagina 5 en 6 van de verantwoordingsrapportage).

De activiteit inburgering bestaat uit verschillende onderdelen. Erg bepalend is de opvang van ontheemde Oekraïense vluchtelingen geweest. De rijksoverheid heeft de gemeenten toen de vluchtelingenstroom op gang kwam, een vergoeding voor opvang van deze groep in het vooruitzicht gesteld van € 100,- per opvangplek per dag. Deze vergoeding was niet begroot ten tijde van het opmaken van de begroting 2022.

De plekken die we beschikbaar gesteld hebben zijn maar voor een deel gebruikt . Dit terwijl de vergoeding voor de beschikbaar gestelde plekken wel in stand bleef. De vergoeding voor het beschikbaar stellen van plekken is de voornaamste oorzaak van het voordelige resultaat op de inkomsten van de activiteit inburgering (€ 1.885.000.)

De plekken die we beschikbaar hebben gesteld bleken ook veel goedkoper dan de vergoeding van het rijk. Dit voordeel maakt voor een bedrag van € 118.000,- uit van het saldo op de lasten voor inburgering van € 393.000.

Daarnaast is er een voordeel bereikt op inburgeringstrajecten. Hiervoor was de taakstelling doot het rijk aanvankelijk 60 trajecten. De taakstelling werd vervolgens bij gesteld op 44 trajecten. Dit heeft geresulteerd in een voordeel van € 275.000 ten opzichte van de begroting.

Vraag:

Vanuit de Bekostigingsregeling opvang ontheemde Oekraïne is er in 2022 een resultaat van bij benadering € 2 miljoen. Hoe dit resultaat is ontstaan is toegelicht. Wat wordt er met dit resultaat gedaan?

Antwoord:

Dit resultaat is toegevoegd aan de algemene middelen. Vanuit de algemene middelen is € 1,5 miljoen toegevoegd aan de reserve bestuurlijke claims voor de huisvesting van ontheemden.

Vraag:

In Hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de zorgtoewijzingen. In 3.1 wordt een tabel gepresenteerd met gunningen en aantal plekken, op welke periode heeft deze tabel betrekking? Dit omdat de afrekening en verrekening tussen gemeenten pas op 1 juli 2023 plaatsvindt.

Antwoord:

Het gaat om plekken in 2022. Het effect van de afrekening en verrekening is hierin niet meegenomen omdat er op dit moment nog geen bedragen aan te koppelen zijn. De uiteindelijke afrekening en verrekening zal ook afhangen van de resultaten in 2023.

Wat in de verantwoordingsrapportage en ook de jaarrekening 2022 is vastgelegd voor wat betreft de regionale inkoop is het daadwerkelijk gebruik van zorg tot 1 januari 2023.

Vraag:

Bij huishoudelijke verzorging wordt expliciet vermeld dat de gemiddelde kosten ook in 2022 nog onder het niveau van 2019 blijven. Waarom wordt 2019 als referentiejaar genoemd?

Antwoord:

De stijging van de kosten voor Huishoudelijke Hulp komt voort uit :

- *het aantal inwoners dat krijgt toegekend;*
- *het aantal minuten dat wordt toegekend*
- *en de tarieven voor een uur Huishoudelijke Hulp.*

Vanaf 2019 is er concreet gestuurd op toekenning van het aantal minuten Huishoudelijke Hulp. We proberen daarbij niet hoger dan de norm van maximaal 180 minuten per week toe te kennen.

Door dit overzicht willen we laten zien dat ondanks een toenemend aantal inwoners dat gebruik maakt, de kosten door scherper toekennen toch beperkt worden.

Daar staat tegenover dat het uurtarief voor HH gestegen is van € 28,20 in 2021 naar € 30,60 in 2022. De stijging van de gemiddelde kosten per inwoner die Huishoudelijk Hulp toegekend heeft gekregen, komt daarmee vooral voort uit tariefstijgingen.

Vraag:

In hoofdstuk 3.4 Clientervaring wordt aangegeven dat bij de tevredenheid keukentafelgesprek naar voren komt dat jongeren meer neutraal en ontevreden zijn dan ouders. Dit wordt ook opgemerkt bij de vragen over kwaliteit van de ondersteuning. Wat wordt er met dit signaal gedaan?

Antwoord:

Er wordt door Voormekaar regelmatig gecheckt hoe de jongere de dienstverlening van de gemeente ervaart om – indien nodig - uitleg te geven en/of de dienstverlening beter te laten aansluiten op de verwachting. Er is nog niet onderzocht waarom het oordeel van jongeren afwijkt van dat van de ouders/volwassenen.